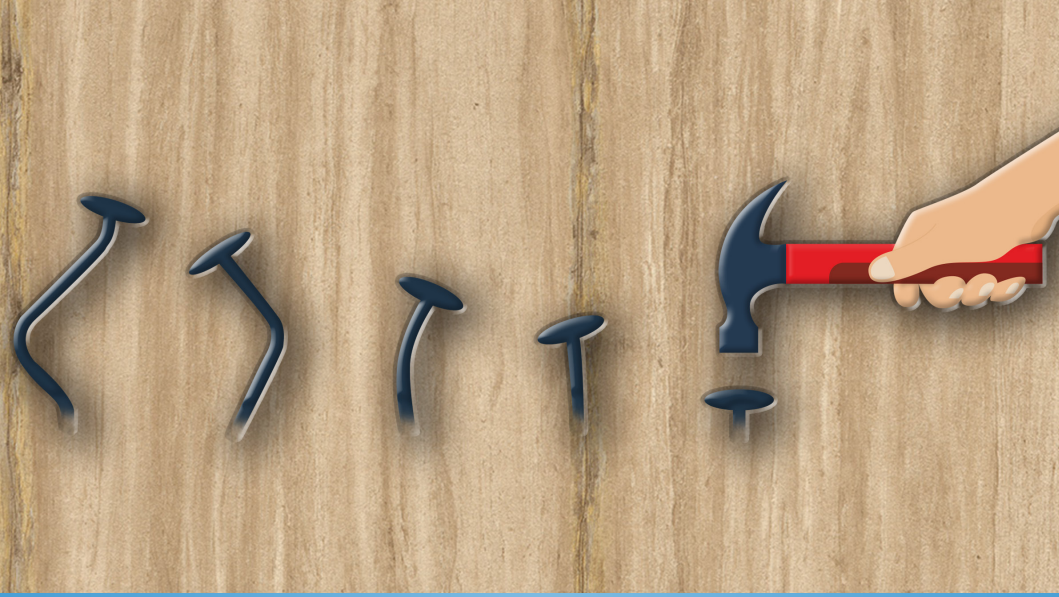

DİSK GENEL-İŞ

EMEK ARAŞTIRMALARI KİTAPÇIKLARI 2

BELEDİYELERDE "VASIFSIZLIK" BİLMECESİ
ve

MESLEKİ

YETERLİLİK

Belediyelerde “Vasıfsızlık” Bilmecesi ve Mesleki Yeterlilik kitapçığı ile Emek Araştırma Kitapçıklarının ikincisini yayınlamış oluyoruz.

Bu kitapçıkta; mesleki yeterlilik belgesi incelenmiş, mesleki yeterlilik belgesi alınmasının zorunlu hale getirilmesindeki amaç ve hangi işlerde zorunlu olduğu, belge alınması için girilmesi gereken sınav şartları açıklanmıştır. Bununla birlikte belediyelerde yapılan işler incelenmiş, hangi belediye işlerinde belge alınması zorunludur, hangi işlerde zorunlu değildir açıklanmıştır. Ayrıca mesleki yeterlilik belgesinin zorunlu hale getirilmesi ve özel şirketlere bu yetkinin verilmesi üzerine bir değerlendirme yapılmıştır.

Emek Araştırma Kitapçıkları serimizin ikincisi **Belediyelerde “Vasıfsızlık” Bilmecesi ve Mesleki Yeterlilik** kitapçığının yararlı olmasını dileriz.

DİSK/GENEL-İŞ GENEL YÖNETİM KURULU

Yayın Adı: EMEK ARAŞTIRMALARI KİTAPÇIKLARI 2

Sahibi: Genel-İş Sendikası adına Genel Başkan Remzi Çalışkan

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Cafer Konca

Yayına Hazırlık: DİSK/Genel-İş Araştırma Dairesi

Baskıya Hazırlık: DİSK/Genel-İş Basın Bürosu

Baskı: Berk Matbaası Özer Han No:31/104 İskitler ANKARA

Tel: (0312) 342 19 13 **Fax:** (0312) 342 1914

Basım tarihi: 7 Ekim 2016

Adres: Çankırı Caddesi No: 28 Kat: 4-9 Ulus/Ankara

Tel: 0312 309 15 47, **Faks:** 0312 309 10 46

E-posta: emekarastirma@genel-is.org.tr

www.emekarastirma.org.tr

Parayla satılmaz.

BELEDİYELERDE “VASIFSIZLIK” BİLMECESİ ve MESLEKİ YETERLİLİK

Belediyelerin temel görevi, yerel kamu hizmetlerini halka sunmaktır. Bunu da çalışan işçi ve memurlar aracılığı ile sağlar.

Ancak ne yazık ki belediyelerde personel yönetim sistemi içerisinde iş tanımına göre planlanmış bir iş akışı bulunmamaktadır. Belediyelerde işçiler her türlü işte çalıştırılır hale getirilirken meslekte uzmanlaşmaları dikkate alınmama, bu nedenle de birçok iş kazası ve meslek hastalığına maruz kalmaktadırlar; en önemlisi de “vasıfsız” hissettirilmeleri sonucu işe yabancılaşmaktadırlar.

Bunun önüne geçilmesi için öncelikle işçilerin bilgi, beceri, yetenek ve eğitim düzeylerine göre meslek tanımlarının yapılması gerekir. Bu nedenle de belediye yönetimlerinin, kamu hizmetini sunmakla görevli olan personelin ve hizmet sunulan toplumun ihtiyaç ve beklentilerine önem vermesi ve buna uygun kaynak ayırması gerekir.

Peki Ama Nasıl?

Öncelikli olarak belediyelerde çalışan personelin uygun zaman, nitelik ve yerde görevlendirilmesi gerekir. Bunun için belediyelerde iş analizi yapılarak, işçilerin iş tanımları ile bu işi yürütecek personelin nitelikleri belirlenmelidir. Daha sonra ise buna uygun görevlendirme yoluyla işçilerin ücretleri, hakları, ödevleri, yükümlülükleri, hizmet koşulları, istihdam biçimi, hizmete atanması düzenlenmeli ve mesleki bakımdan kendilerini geliştirmeleri sağlanmalıdır. Bu yolla hem kamu hizmetinin niteliği artacak hem de çalışanlar daha nitelikli koşullarda çalışabileceklerdir.

İş Tanımı Nedir?

İşçinin bilgi, beceri, yetenek ve eğitim düzeyine göre istihdam edildiği alanda yapması gereken işlerin sınıflandırılmasıdır. İş tanımının oluşması için işçinin mesleki anlamda o iş için gerekli olan niteliğe ve yeterliliği sahip olması gerekir.

Mesleki Yeterlilik Nedir?

Yeterlilik kelime anlamı olarak “bir işi yapma gücünü sağlayan özel bilgi, ehliyet” ya da “görevini yerine getirme gücü” olarak tanımlanmaktadır. Bu yönüyle mesleki yeterlilik, belirli bir işe yönelik gerekli bilgi ve beceriye sahip olmanın yanı sıra bunu yapabilecek güce de sahip olmaktır.

¹Türk Dil Kurumu, http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.57bea39ba83f29.20403151 (erişim tarihi: 25.08.2016).

Mesleki Yeterlilik Belgesi Nedir?

Kişinin yaptığı işin ve mesleğin gerektirdiği bilgiye sahip olup olmadığını ölçmek için yapılan sınavda başarılı olmasıyla verilen belgedir.

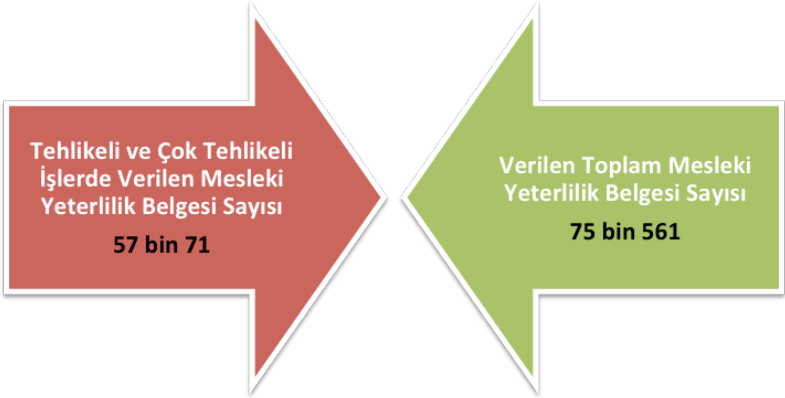
Mesleki Yeterlilik Belgesi Nereden Nasıl Alınır?

Mesleki yeterlilik belgesi, Mesleki Yeterlilik Kurumu'nun yetkilendirdiği kuruluşlar tarafından verilmektedir. Mesleki Yeterlilik Kurumu, 2006 yılında çıkarılan 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu Kanunu ile kurulmuştur.

Mesleki Yeterlilik Kurumu'nun amacı, ulusal ve uluslararası meslek standartlarını temel alarak, teknik ve mesleki alanlarda ulusal yeterlilik esaslarını belirlemek ve buna uygun belgelendirme yapılmasını sağlamaktır.²

Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından 2015 yılından bu yana verilen mesleki yeterlilik belge sayısı 75 bin 561'dir.

Tablo-1. Verilen Mesleki Yeterlilik Belgelerinin Dağılımı

Kaynak: Mesleki Yeterlilik Kurumu Genel İstatistikleri,(2016)

² 5544 Sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu Kanunu, Madde

Mesleki Yeterlilik Belgesi Alma Koşulları Nelerdir?

- Öncelikli olarak mesleki yeterlilik belgesi almak isteyen işçi, çalıştığı işyerindeki işçi sağlığı ve iş güvenliği uzmanının yardımıyla veya mesleki yeterlilik kurumuna danışarak hangi meslek tanımında sınava gireceğini belirlemelidir.
- Daha sonra mesleki yeterlilik belgesi vermeye yetkili kuruluşların açtığı sınava ücretlerini ödeyerek başvurup, başarılı olmalarının ardından Mesleki Yeterlilik Belgelerini alabilirler.
- Mesleki yeterlilik belgesi almak için aktif çalışıyor olma şartı yoktur. Ayrıca 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununa göre ustalık belgesi almış olanlar, MEB'e bağlı mesleki teknik eğitim okullarından ve üniversitelerin mesleki ve teknik eğitim veren okul ve bölümlerinden mezun olanlar diplomalarında ya da ustalık belgelerinde belirtilen mesleklerde çalıştıkları zaman mesleki yeterlilik belgesi şartı aranmaz.
- İşçinin mesleki yeterlilik belgesi alabilmesi için sınava gireceği kuruluşların Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından yetkilendirilmiş olması gerekir.
- Bazı firmalar sınav öncesi eğitim verirken bazıları ise yalnızca sınav yapmakta ve herhangi bir eğitim vermemektedir.
- İşçilerin girecekleri sınavlar mesleklerine göre değişirken firmalar arasında da sınav ücreti değişmektedir.
- İşin ve mesleğin tehlike sınıfına göre değişen sınav ücretleri 1.000.- TL 'ye kadar çıkmaktadır.

Mesleki Yeterlilik Belgesi Almak İçin Girilecek Sınav Ücretinin Ne Kadarı İşsizlik Sigortası Fonundan Karşılanmaktadır?

Mesleki yeterlilik belgesi ücreti, işsizlik sigortası fonundan karşılanabilmektedir. Ancak bunun için işçinin sınavda başarılı olması gerekir. Ayrıca;

- a) Bakanlar Kurulu kararı ile 31.12.2017 tarihine kadar sınav ücretinin tamamı brüt asgari ücretin yarısını geçmemek şartı ile ödenmektedir.
- b) 1 Ocak 2018 tarihinden 31 Aralık 2019 tarihine kadar olan dönem için ise belge masrafı ve sınav ücretinin yarısı işsizlik sigortası fonundan karşılanacaktır.
- c) 1 Ocak 2020 tarihinden itibaren de sınav ücretini işçiler ödeyecektir.

Tablo-2. İşsizlik Sigortası Fonundan Karşılanan Sınav Ücretleri

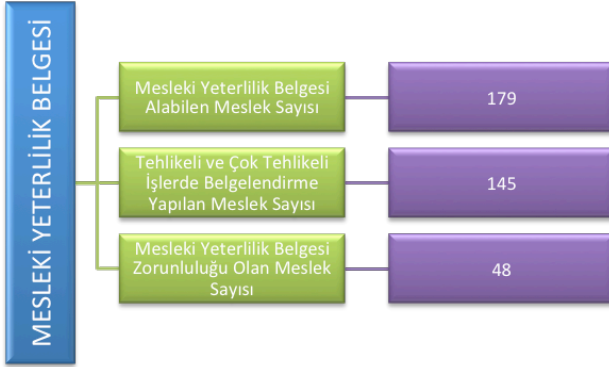

Örneğin 31.12.2017 tarihine kadar sınav ücreti 1.000.-TL olan bir sınav için işçinin sınavda başarılı olması şartı ile işsizlik sigortası tarafından 822.- TL'si karşılanmakta, geri kalanı ise işçiden alınmaktadır.

Hangi Meslekler için Mesleki Yeterlilik Belgesi Veriliyor?

Mesleki Yeterlilik Kurumu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından yapılan düzenlemeler ile 179 meslek için belgelendirme yapılmıştır. Bunların içerisinde; 146 meslek tehlikeli ve çok tehlikeli işler sınıfındadır ve 48 meslek için belge alma zorunluluğu vardır.

Tablo-3. Mesleki Yeterlilik Belgesi Alabilen Mesleklerin Dağılımı

Kaynak: Mesleki Yeterlilik Kurumu Genel İstatistikleri

Mesleklere Yeterlilik ve Belgelendirme Zorunluluğu Nasıl Belirlenmektedir?

Mesleki yeterlilik belgesi alınabilmesi için öncelikle meslek standardı belirlenmesi gerekir. Mesleği yürütmek için gerekli olan nitelikler o meslek için belirlenen standartlara göre oluşturulur ve mesleki yeterlilik belgesi alınması için gerekli olan sınavın kriterlerini belirler. Ülkemizde meslek standartları Mesleki Yeterlilik Kurumunca belirlenir.

Bir mesleğin yeterlilik belgesine ihtiyacı olup olmadığı Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından ilgili mevzuat çerçevesinde yetkilendirilen kuruluşların hazırladığı taslak meslek standartlarının Ulusal Meslek Standardı olarak tanınması ile belirlenir. Bu süreç aşağıdaki aşamalarla gerçekleştirilir:

* Yetkilendirilen kuruluşların hazırladığı taslak meslek standartları ilgili tarafların ve kamuoyunun görüşüne sunulur ve görüşler değerlendirilir.

* Gelen görüşler doğrultusunda şekillenen taslak meslek standardı Mesleki Yeterlilik Kurumu Sektör Komitesinin görüşüne sunulur.

* Mesleki Yeterlilik Kurumu sektör komitesinde incelenen ve doğrulanan taslak meslek standardı Mesleki Yeterlilik Kurumu Yönetim Kurulu onayına sunulur.

* Standart, Resmi Gazete'de yayımlanarak Ulusal Meslek Standardı niteliği kazanır.

Mesleki Seviyeler Nasıl Belirlenmektedir?

Meslekler seviyelere göre belirlenmiştir; seviyeler yükseldikçe mesleki yetkinlik de artmaktadır.

Seviye 1

Birçoğu rutin ya da öngörülebilir olan işlerin bilgiye ve performansa dayalı olarak gerektirdiği uygulamadaki uzmanlık seviyesidir.

Seviye 2

Farklı koşullara sahip birçok alanda bilginin kullanılmasını gerektiren uzmanlık seviyesidir. Genellikle işbirliği yapabilme ve bir grup ya da takım üyeliği koşulları aranır.

Seviye 3

Geniş bir alan çeşitliliği içeren çeşitli iş faaliyetlerinin çoğunlukla karmaşık, düzensiz ve geniş bir içerikle bilgiye dayalı olarak uygulandığı uzmanlık seviyesidir. Önemli ölçüde sorumluluk alma, kendi kendini yönetebilme, kontrol ve başkalarına rehberlik edebilme koşulları aranmaktadır.

Seviye 4

Karmaşık, teknik ya da profesyonel iş faaliyetlerinin geniş bir içerik, üst seviyede sorumluluk alma ve kendi kendini yönetebilme becerisi ile birlikte bilgiye dayalı olarak uygulandığı uzmanlık seviyesidir. Başkaları ile çalışabilme sorumluluğu ve kaynakların eşit kullanımı becerileri genellikle gereklidir.

Seviye 5

Geniş ve genellikle öngörülemeyen çeşitlilikte içeriğe dayalı geniş temel ilkelerin uygulanabilmesine ilişkin uzmanlık seviyesidir. İleri derecede kendi kendini ve başkalarını yönetebilme becerileri aranmaktadır. Analiz yapabilme, teşhis koyabilme, tasarım, planlama, karar verebilme ve değerlendirme yapabilmeye ilişkin kişisel kriterler özellikle gereklidir.

Belge Zorunluluğu Olan Meslekler Nelerdir?

Mesleki yeterlilik belgesinin zorunlu olduğu meslek sayısı 48'dir. Ancak 8 meslek için zorunluluk hali 25 Mart 2017 tarihinde başlayacaktır.

Zorunlu olan meslekler Tablo 4'de yer almaktadır.

Tablo-4. Mesleki Yeterlilik Belgesi edinmesi zorunlu meslekler

26 Mart 2016'dan itibaren zorunlu hale gelen 40 meslek	25 Mart 2017'den itibaren zorunlu hale gelecek 8 meslek
Alçı Levha Uygulayıcısı	Asansör Bakım Ve Onarımcısı
Alçı Sıva Uygulayıcısı	Asansör Bakım Ve Onarımcısı
Alüminyum Kaynakçısı	Asansör Montajcısı
Bacacı	Asansör Montajcısı
Bacacı	CNC Programcısı
Betonarme Demircisi	CNC Programcısı
Betoncu	Metal Sac İşlemeci
Çelik Kaynakçısı	Metal Sac İşlemeci
Direnç Kaynak Ayarcısı	
Direnç Kaynak Ayarcısı	
Doğal Gaz Altyapı Yapım Kontrol Personeli	
Doğal Gaz Çelik Boru Kaynakçısı	
Doğal Gaz Isıtma Ve Gaz Yakıcı Cihaz Servis Personeli	
Doğal Gaz İşletme Bakım Operatörü	
Doğal Gaz Polietilen Boru Kaynakçısı	
Doğal Gaz Polietilen Boru Kaynakçısı	
Duvacı	
Endüstriyel Boru Montajcısı	
Hidrolik - Pnömatikçi	
Hidrolik - Pnömatikçi	
Isı Yalıtımcısı	
Isıtma Ve Doğal Gaz İç Tesisat Yapım Personeli	
İnşaat Boyacısı	
İskele Kurulum Elemanı	
Kaynak Operatörü	
Makine Bakımcı	
Makine Bakımcı	
Makine Bakımcı	
Otomotiv Elektromekanikçisi	
Otomotiv Mekanikçisi	
Otomotiv Montajcısı	
Otomotiv Sac Ve Gövde Kaynakçısı	
Panel Kalıpcı	
Plastik Kaynakçısı	
Seramik Karo Kaplamacısı	
Ses Yalıtımcısı	
Sıvacı	
Su Yalıtımcısı	
Tünel Kalıpcı	

Genel İşler İşkolunda Çalışanlar Hangi Belgeleri Alabilir?

Genel işler işkolunda çalışan işçilerin hangi belgeleri alabileceğini araştırmak için pilot belediye olarak Çankaya Belediyesi'ndeki işler ve iş tanımları incelenmiştir. Buna göre pilot bölge olan Çankaya Belediyesi'nde yapılan görüşme ve belediyeden alınan meslek listelerinin karşılaştırılması sonucunda Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından belirlenen 179 mesleğin 85'i için mesleki yeterlilik belgesi alınması gerekmektedir.

Tablo 5. Belediyelerde Mesleki Yeterlilik Belgesi Alınması Zorunlu Olan Meslekler

Yeterlilik Adı	Seviye	Belediyede Belge Verilebilen Meslekler	Mesleki Yeterlilik Belgesi Alma Şartı
Alçı Levha Uygulayıcısı	Seviye 3	Belge Alınabiliyor	Zorunlu
Alçı Sıva Uygulayıcısı	Seviye 3	Belge Alınabiliyor	Zorunlu
Alüminyum Kaynakçısı	Seviye 3	Belge Alınabiliyor	Zorunlu
Betonarme Demircisi	Seviye 3	Belge Alınabiliyor	Zorunlu
Betoncu	Seviye 3	Belge Alınabiliyor	Zorunlu
Çelik Kaynakçısı	Seviye 3	Belge Alınabiliyor	Zorunlu
Duvarcı	Seviye 3	Belge Alınabiliyor	Zorunlu
Isı Yalıtımcısı	Seviye 3	Belge Alınabiliyor	Zorunlu
Isıtma Ve Doğal Gaz İç Tesisat Yapım Personeli	Seviye 3	Belge Alınabiliyor	Zorunlu
İnşaat Boyacısı	Seviye 3	Belge Alınabiliyor	Zorunlu
İskele Kurulum Elemanı	Seviye 3	Belge Alınabiliyor	Zorunlu
Kaynak Operatörü	Seviye 4	Belge Alınabiliyor	Zorunlu
Otomotiv Elektromekanikçisi	Seviye 5	Belge Alınabiliyor	Zorunlu
Otomotiv Mekanikçisi	Seviye 4	Belge Alınabiliyor	Zorunlu
Otomotiv Sac ve Gövde Kaynakçısı	Seviye 3	Belge Alınabiliyor	Zorunlu
Otomotiv Sac ve Gövde Kaynakçısı	Seviye 4	Belge Alınabiliyor	Zorunlu
Panel Kalıpcı	Seviye 3	Belge Alınabiliyor	Zorunlu
Plastik Kaynakçısı	Seviye 3	Belge Alınabiliyor	Zorunlu
Seramik Karo Kaplamacısı	Seviye 3	Belge Alınabiliyor	Zorunlu
Ses Yalıtımcısı	Seviye 3	Belge Alınabiliyor	Zorunlu
Sıvacı	Seviye 3	Belge Alınabiliyor	Zorunlu

Tablo 5'de belge alınması zorunlu olan meslekler, Tablo 6'da ise belge alınması zorunlu olmayan meslekler sınıflandırılmıştır. Buna göre belediyelerde çalışan işçilerin 64 meslek için belge alma zorunluluğu yokken, 21 meslek için belge zorunluluğu vardır.

Tablo 6. Belediyelerde Mesleki Yeterlilik Belgesi Alınması Zorunlu Olmayan Meslekler

Yeterlilik Adı	Seviye	Belediyede Belge Verilebilen Meslekler	Mesleki Yeterlilik Belgesi Alma Şartı
Ağ Teknolojileri Elemanı	Seviye 5	Belge Almabiliyor	Zorunlu Değil
Ağ Teknolojileri Uzmanı	Seviye 6	Belge Almabiliyor	Zorunlu Değil
Ağır Vasıta Tecrübe Sürücüsü	Seviye 5	Belge Almabiliyor	Zorunlu Değil
Ahşap Kalıpcı	Seviye 3	Belge Almabiliyor	Zorunlu Değil
Asansör Bakım ve Onarımcısı	Seviye 3	Belge Almabiliyor	Zorunlu Değil
Asansör Bakım ve Onarımcısı	Seviye 4	Belge Almabiliyor	Zorunlu Değil
Bilgi İşlem Destek Elemanı	Seviye 4	Belge Almabiliyor	Zorunlu Değil
Bilgi İşlem Destek Elemanı	Seviye 5	Belge Almabiliyor	Zorunlu Değil
Bilgisayar Donanım Elemanı	Seviye 4	Belge Almabiliyor	Zorunlu Değil
Bilgisayar Donanım Elemanı	Seviye 5	Belge Almabiliyor	Zorunlu Değil
Boya Renk Ayar Elemanı	Seviye 3	Belge Almabiliyor	Zorunlu Değil
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Seviye 4	Belge Almabiliyor	Zorunlu Değil
Direnç Kaynak Ayarcısı	Seviye 4	Belge Almabiliyor	Zorunlu Değil
Dozer Operatörü	Seviye 3	Belge Almabiliyor	Zorunlu Değil
Ekskavatör Operatörü	Seviye 3	Belge Almabiliyor	Zorunlu Değil
Elektrik Pano Montajcısı	Seviye 3	Belge Almabiliyor	Zorunlu Değil
Elektrik Pano Montajcısı	Seviye 4	Belge Almabiliyor	Zorunlu Değil
Elektrik Pano Montajcısı	Seviye 5	Belge Almabiliyor	Zorunlu Değil
Endüstriyel Taşımacı	Seviye 3	Belge Almabiliyor	Zorunlu Değil
Frezeci	Seviye 3	Belge Almabiliyor	Zorunlu Değil
Frezeci	Seviye 4	Belge Almabiliyor	Zorunlu Değil
Greyder Operatörü	Seviye 3	Belge Almabiliyor	Zorunlu Değil
Hidrolik - Pnömatikçi	Seviye 4	Belge Almabiliyor	Zorunlu Değil
Hidrolik - Pnömatikçi	Seviye 5	Belge Almabiliyor	Zorunlu Değil
Kapı/Kantar Görevlisi	Seviye 3	Belge Almabiliyor	Zorunlu Değil
Kat Hizmetleri Sorumlusu	Seviye 4	Belge Almabiliyor	Zorunlu Değil
Kat Hizmetleri Sorumlusu	Seviye 5	Belge Almabiliyor	Zorunlu Değil
Kat Sorumlusu	Seviye 3	Belge Almabiliyor	Zorunlu Değil
Kazıcı Yükleyici (Beko Loder) Operatörü	Seviye 3	Belge Almabiliyor	Zorunlu Değil
Makine Bakımcı	Seviye 3	Belge Almabiliyor	Zorunlu Değil
Makine Bakımcı	Seviye 4	Belge Almabiliyor	Zorunlu Değil
Makine Bakımcı	Seviye 5	Belge Almabiliyor	Zorunlu Değil
Makine Montajcısı	Seviye 3	Belge Almabiliyor	Zorunlu Değil
Makine Montajcısı	Seviye 4	Belge Almabiliyor	Zorunlu Değil
Metal Kesim Operatörü	Seviye 4	Belge Almabiliyor	Zorunlu Değil
Metal Kesimci	Seviye 3	Belge Almabiliyor	Zorunlu Değil

Yeterlilik Adı	Seviye	Belediyede Belge Verilebilen Meslekler	Mesleklı Yeterlilik Belgesi Alma Şartı
Metal Levha İşleme Tezgâh İşçisi	Seviye 3	Belge Alınabiliyor	Zorunlu Değil
Metal Levha İşleme Tezgâh Operatörü	Seviye 4	Belge Alınabiliyor	Zorunlu Değil
Metal Sac İşlemeci	Seviye 3	Belge Alınabiliyor	Zorunlu Değil
Metal Sac İşlemeci	Seviye 4	Belge Alınabiliyor	Zorunlu Değil
Oda Temizleme Görevlisi	Seviye 2	Belge Alınabiliyor	Zorunlu Değil
Otomotiv Boya Onarımcısı	Seviye 4	Belge Alınabiliyor	Zorunlu Değil
Otomotiv Boyacı	Seviye 3	Belge Alınabiliyor	Zorunlu Değil
Otomotiv Boyacı	Seviye 4	Belge Alınabiliyor	Zorunlu Değil
Otomotiv Elektrikçisi	Seviye 4	Belge Alınabiliyor	Zorunlu Değil
Otomotiv Kaportacı	Seviye 3	Belge Alınabiliyor	Zorunlu Değil
Otomotiv Kaportacı	Seviye 4	Belge Alınabiliyor	Zorunlu Değil
Otomotiv Ön Düzen ve Balansçısı	Seviye 3	Belge Alınabiliyor	Zorunlu Değil
Otomotiv Prototipçisi	Seviye 4	Belge Alınabiliyor	Zorunlu Değil
Otomotiv Prototipçisi	Seviye 5	Belge Alınabiliyor	Zorunlu Değil
Otomotiv Sac Şekillendirmecisi	Seviye 3	Belge Alınabiliyor	Zorunlu Değil
Otomotiv Sac Şekillendirmecisi	Seviye 4	Belge Alınabiliyor	Zorunlu Değil
PVC Doğrama Montajcısı	Seviye 3	Belge Alınabiliyor	Zorunlu Değil
Servis Görevlisi	Seviye 2	Belge Alınabiliyor	Zorunlu Değil
Servis Görevlisi	Seviye 3	Belge Alınabiliyor	Zorunlu Değil
Servis Görevlisi	Seviye 4	Belge Alınabiliyor	Zorunlu Değil
Servis Yöneticisi	Seviye 5	Belge Alınabiliyor	Zorunlu Değil
Silindir Operatörü	Seviye 3	Belge Alınabiliyor	Zorunlu Değil
Su Yalıtımcısı	Seviye 3	Belge Alınabiliyor	Zorunlu Değil
Topoğraf	Seviye 4	Belge Alınabiliyor	Zorunlu Değil
Veri Giriş Elemanı	Seviye 4	Belge Alınabiliyor	Zorunlu Değil
Yapı Teknik Ressamı (İnşaat/Altyapı/Üstyapı)	Seviye 4	Belge Alınabiliyor	Zorunlu Değil
Yapı Teknik Ressamı (Mimarî/Iç Mimarî)	Seviye 4	Belge Alınabiliyor	Zorunlu Değil

Genel İşler İŞkolunda Tanımlanmayan Meslekler İçin Durum Nedir?

Mesleki yeterlilik kurumunca meslek standardı belirlenen 655 mesleğin 179'u için mesleki yeterlilik belge düzenlemesi yapılmıştır. Pilot bölge olan Çankaya Belediyesi'nde yapılan meslek incelemesine göre, aşağıdaki 27 iş için meslek standardı belirlenmiş ancak belge düzenlemesi yapılmamıştır.

Tablo 7. Belediyelerde Mesleki Yeterlilik Belgesi için Standardı Belirlenen Meslekler

Akaryakıt Pombacısı
Araba Yıkayıcısı/Şoför
Araç Bakım Ustası
Araç Tamircisi
Asfalt İşçisi
Asfalt Palenti Oper.
Asfalt Kes.Mak.Kullan.
Aşçı
Bayan Kuaförü
Bazalt Taş Ustası
Bulaşıkçı
Depocu
Döşemeci Camcı (Otomobil)-Otomotiv Gövde Onarım
Erkek Kuaförü
Finişer Operatörü
Fotoğrafçı
Fotoğrafçı - Muhabir
Fotoğrafçı-Grafik.
Kameraman
Marangoz/Marangoz Atölye- Ahşap Kesme /Boyama
Sıhhi Tesisatçı
Silindir Oper.(Olurlu)
Süpürge İşçisi (İş Yeri Tem)
Taş Üret.Mak.Oper.
Tekn.Ser.(Marangoz)
Tornacı
Vinç Operatörü

Mesleki Yeterlilik Belgesi Zorunlu Olmasına Rağmen Alınmazsa Ne Olur?

Tebliğ tarihlerinden itibaren 12 ay içerisinde belirlenen mesleklerde çalışan kişiler için mesleki yeterlilik belgesi alınması zorunludur.

12 aydan sonra bu mesleklerde çalışan kişilerin belgesiz çalıştırılmaları halinde iş müfettişleri tarafından yapılan denetimde tespit edilmesi halinde 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kanunu 31. maddesine göre işverene kişi başı 500.-TL olmak üzere para cezası verilecektir.

Genel Değerlendirme:

Mesleki yeterlilik sistemi oldukça tartışmalı bir konudur. İşverenler, işçilerin mesleki eğitim sorunu olduğu için nitelikli eleman eksikliği yaşadıklarını savunurken, işçi sendikaları ise sorunun mesleki eğitim sorunundan çok istihdam yaratmayan yatırım politikaları ve iyi planlanmamış işgücü piyasası politikalarından kaynaklandığını savunmaktadır.

Aslında eğitim sistemimizde meslek belgelendirmesi üç şekilde yapılmaktadır. Örgün mesleki ve teknik eğitim kurumlarında diploma; çıraklık eğitiminde ustalık ve kalfalık belgesi, yaygın meslek eğitimi kurumlarında ise tamamlama belgesi verilmektedir.³ Ancak bu belgelere sahip işçiler, işgücü piyasasında uzmanlık alanlarında istihdam edilememekte ve iş tanımlı belirsizliği yaşamaktadır. Ayrıca yaptıkları işe uygun ücret ve sosyal haklara sahip olamamaktadırlar. Bu nedenle mesleki eğitim yetersizliği sorunu kadar, işçilerin mesleki bilgi ve becerisinin gerektirdiği işlere yönlendirilmemesi de önemli bir sorundur. Her iki sorun da istihdam yapısı ile ilgilidir.

Mesleki yeterlilik belgesinin farkı da işçilere bu olanağı kısmen de olsa sunmasıdır. Ancak bu hizmetin özel şirketler aracılığı ile değil, kamusal bir hizmet olarak sunulması ve ücretsiz olması gerekir.

Bu talep ile beraber;

1- İşçilerin iş tanımları, mesleki eğitimleri dikkate alınarak yapılmalıdır.

2- Tüm meslekler için mesleki yeterlilik belgesi alma zorunluluğu getirilmelidir.

3- Mesleki yeterlilik belgesi sadece kamu kurum ve kuruluşları tarafından verilmeli ve piyasaya açılmamalıdır.

4- Mesleki yeterlilik belgesi ücreti, İşsizlik Sigorta Fonu'ndan ödenmelidir.

³ Kerem Dursun Tezcan (2010),

Türkiye Ve İngiltere'de Mesleki Yeterlilik Sistemleri: Türkiye Turizm Sektörü Örneği Uzmanlık Tezi, s. 43.

Kaynakça:

- Birgöl Ayman Güler ve vd. (1999). Belediye Personel Sistemi. TODAİ. s. 179
- Eryılmaz B, ve Eken M. (1993), Kamu Bürokrasisi, Personel Alımı ve Verimli Çalıştırılmasına İlişkin Öneriler, İzmir Ticaret Odası Yayını, İzmir.
- Tezcan, K. D. (2010), Türkiye Ve İngiltere'de Mesleki Yeterlilik Sistemleri: Türkiye Turizm Sektörü Örneği Uzmanlık Tezi, T.C. Kültür Bakanlığı
- Mesleki Yeterlilik Kurumu 2015/05/25 tarihli bakanlık tebliği yayını. <http://www.myk.gov.tr/index.php/tr/myk-meslek-yeterlilik-belges-zorunluluu-sayfasi>
- Mesleki Yeterlilik Kurumu Genel İstatistikleri,
Türk Dil Kurumu
5544 Sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu Kanunu

DİSK GENEL-İŞ

